MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 16 — 2 KASIM 1953 — SAYI: 771

YÖNETMELİKLER

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 258
K. tarihi: 27/10/1953

ÖZET: Karabük Demir-Çelik Özel Ortaokulunun liseye çevrilmesi h.

Karabük Demir-Çelik Özel Ortaokulunun, Özel Okullar Müdürlüğünün teklifi üzerine, liseye çevrilmesi uygun görüldüğünden öğretim yönetmeliğinin 2 ve 5. maddelerinin aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmesi hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştı.

Madde 2 — Okul, ilk, orta ve lise sınıflarını ihtiva eder.

Madde 5 — Kayıt ve kabul, yönetim, eğitim, öğretim, imtihan ve disiplin işleri resmî okul talimatnamelerine ve müfredat programlarına ve Millî Eğitim Vekilliğince yapılacak genel tebliğlere göre yürütülür.

Okulda, resmî okullar için kabul edilen kitaplar okutulur.

Uygundur.
26/10/1953
M. Eğitim Vekili
R. S. Burçak

GENELGELER

SEFERBERLİK VE ASKERLİK ÖĞ. MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 348

3685

Seferberlik işleriyle ilgili bir kısım yazışmaların gizliliğine önem verilmediği görülmektedir.

1 — Seferî, hazarî kadrolarla isimli, isimsiz çeşitli tecil kadroları ve havaya karşı pasif korunma, tahliye ve seyrekleştirme işleriyle ilgili yazılar ve zarflar, çift kırmızı aylı ve zata mahsus işaretli olacak ve bunlar, taahhütlü olarak postaya verilecektir.

2 — Yukardaki madde dışında kalan seferberlikle ilgili diğer işlerin ve bu meyanda, 637 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan tamim mucibince 5010 sayılı kanuna göre yapılmakta olan tecil işlerinin gizli işaret taşımasına lüzum yoktur.

3 — Her öğretmen ve memurun idarelerinde ve Vekâlette bulunması elzem olan matbu (askerlik fişleri)nin muntazaman ve istenmeden gönderilmesine, değişikliklerin bildirilmesine ve ihtiyaç halinde Vekâletten matbu fiş istenilmesine önem verilmelidir.

4 — Lise ve dengi okullarla erkek sanat enstitülerinde okunan Millî Savunma Bilgisi dersi müfredat programı ve kitapları hakkında Tebliğler Dergisinde yayımlanmış olan genelgelerin göz önünde bulundurulması gerektir. Bu derslerin öğretmenlerin'n seçim ve tâyin işleri ile diğer hususları, 440 sayılı Tebliğler Dergisinin 1953 sıra numarasında yayımlanmış olan talimatnameye göre yürütülecektir.

Yalnız, sözü geçen talimatnamenin 39. maddesi, 5044 sayılı kanunun 4. maddesine paralel olarak İcra Vekilleri Heyetince verilen 29/12/1949 tarihli ve 3/10399 sayılı kararla öğretmen subayların haftada verecekleri ders saati miktarı sekiz saatten on saate çıkarılmıştır.

Gereğini önemle rica ederim.

M. Eğitim Vekili
R. S. Burçak

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 403.4/17455
26/10/1953

3686

ÖZET: «Çetin Çocuklar - Derinlik Psikolojisi Bakımından Eğitsel Yardım ve Danışma» adlı eser h.

Yunus Kâzım Koni tarafından Hans Zulliger'den dilimize çevrilen ve Ankara'da Doğu Ltd. O. Matbaası tarafından basılan «Çetin Çocuklar-Derinlik Psikolojisi Bakımından Eğitsel Yardım ve Danışma» adlı eser Vekillikçe incelenmiş; bütün öğretmenlerle öğretmen yetiştiren okulların öğrencileri için faydalı bir eser olduğu görülmüştür.

«Yunus Kâzım Koni, Mebusevleri, 3. cadde, No.: 30 — Ankara» adresinden 300 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiye edilmesini rica ederim.

M. Eğitim Vekili a.
K. Yörükoğlu

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 17762
4/11/1953

3687

ÖZET: «Kızılay Haftası» h.

29 Ekim 1953 tarihinde başlayıp 4 Kasım 1953 tarihine kadar devam edecek olan «Kızılay Haftası»nın bu yıl Kasım ayı sonuna kadar (üye kaydetme ve aidat toplama kampanyası) halinde devam edeceği hakkında Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden alınan 17 Ekim 1953 tarihli yazının bir örneği aynen aşağıya çıkarılmıştır.

Teşkilâtımızda çalışan her derecedeki idarecilerin ve öğretmenlerimizin Kızılay'a üye kaydetme işinde yardımcı olmalarını bilhassa ehemmiyetle rica ederim.

M. Eğitim Vekili
R. S. Burçak

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ UMUMÎ MERKEZİ
No: 15667
17/10/1953

MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİNE

29 Ekim 1953 tarihinde başlıyarak 4 Kasım 1953 tarihine kadar devam edecek olan bu seneki (Kızılay Haftası)nı Kasım ayı sonuna kadar da (üye kaydetme ve aidat toplama kampanyası) takip edecektir.

Bu mevzudaki çalışmalarımız, Kızılay'ı köylerimize kadar götürüp, yaptığı hizmetleri oralarda yaşayan feragetkâr vatandaşlarımızın gözleriyle görmelerini ve bu münasebetle onların asîl ve temiz kalp'erine Kızılay ruh ve sevgisini aşılamayı istihdaf etmektedir.

Meleket ve dünyaşumûl mahiyeti itibariyle ehemmiyeti derkâr olan Kızılay'ın bugüne kadar yapmış olduğu hizmet ve yardımlar bu hafta zarfında Umumî Merkezimizce hazırlanmış olan malzeme ve vasıtalarla bütün yurttaşlarımıza arzedilecektir.

Bu haftayı takip edecek olan kampanyada da, vilâyet, kaza, nahiye ve köylerdeki yurttaşlarımızın Kızılay üyeliğine kaydedilmelerine ve muayyen olan aidatlarının toplanmasına çalışılacaktır.

Milletimizin ânanevi hayırseverliğine, cömertliğine rağmen, Cemiyetimizin bugünkü üye sayısı, dünya Kızılhaç Cemiyetlerininkinin çok dûnunda bulunması keyfiyeti göz önünde tutularak, bu sayının nüfus ve içtimaî rüştümüzle mütenasip bir dereceye çıkarılması başlıca gayelerimizdendir.

Bu mutlu dâvamızın tahakkuku için her zaman kıymetli müzaheretlerine mazhar olduğumuz yüksek Vekâletiniz taşra teşkilâtınca bu çalışmalarımızın azamî surette desteklenmesi hususunun icabedenlere lütfen tamim ve tavsiye buyurulmasına müsaadelerinizi derin saygılarımızla rica ederiz.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ UMUMÎ MERKEZİ REİSİ
İmza
Muhlis Bayramoğlu
Ankara Milletvekili

(Muhtelif gayeli ortaokul programının devamı)

SINIF III.

1 — Düz kilot biçkisi,

2 — Kumaşa uygulanması,

3 — Erkek çamaşırından iç gömleğinin kalıp üzerinden kumaşa uygulanması,

4 — [redacted] etek biçkisinden, basit etek biçkisi çıkarma, (yaşlarını ve inkişaflarını göz önünde tutarak askılı veya kemerli modelleri seçmeleri temin edilmelidir.)

5 — Eteğin kumaşa uygulanması,

6 — Esas pensli korsaj, üzerine bulûz biçkisi.

7 — İpekli, yünlü ve sun'i kumaşlar hakkında bilgi ve özellikleri,

8 — Bulûz biçkisinin kumaşa uygulanması, (bulûz modellerinin gayet basit seçilmesi, fazla nakış ve çamaşıra kaçmaması),

9 — İşi biten ve istekli olan çocuklara basma veya ketenden elbise diktirilebilir.

10 — Tül üzerine işleme,

11 — Kroşe işleri,

12 — Aplike,

Not: İşlerin basit örtüler halinde yaptırılması.

ORTAOKULUN
TEKNİK KOLUNA AİT MESLEK DERSLERİ
DAĞITMA CETVELİ.

	Sınıf: II.	Sınıf: III.
Ticaret Bilgisi	—	1
Teknik Resim	3	2
Teknoloji ve Atelye	9	8
	12	11

TICARET BILGISI

Bu dersin gayesi:

1 — Küçük sanatlar erbabının ve perakendeci tüccarın kullandığı vesikaları pratik olarak tanıtmak,

2 — Ticaret ve küçük sanatlar sahasındaki mevzuatı; vergileri, sosyal sigorta işlerini öğretmek,

3 — Muhasebenin temel prensiplerini kavratmaktır.

Yukarıdaki bilgileri vermek için kurs şeklinde öğretim yapılmıpacak, meslek hayatında bir sanatkârın bir dükkân veya atelye açma teşebbüsünde bulunup, bunu açarak bir iş devresi sonuna kadar geçirdiği bütün safhalar ele alınarak bunlar tabiî teselsüllerine uygun ve yukarıdaki üç esas bakımından incelenecektir. Bu hale göre, mevzuat, muhasebe, muhaberat bilgileri ayrı olarak verilmeyip, muayyen bir durumun çözülmesi sırasında öğretilecektir.

Bu metodu canlandırmak üzere aşağıda bir plân gösterilmiştir.

	Muhabere	Vesikalar	Mevzuat	Muhasebe
Atelyenin veya dükkânın açılması veya devri.				
1 — Satın alma.				
2 — Satma.				
İşçi ücretleri ödenmesi.				
İş devresi sonu				

TEKNIK RESİM

KONU:

Bu ders, endüstride kullanılan resim ile geometride görülen çizimlerden lüzumlu olanlarının tatbikatını ihtiva eder. Bu dersin esasını ölçülü kroki teşkil eder.

Resim öğretmeninin emrinde, çok miktarda modelin tahlilini yapabilmek üzere, kolaydan güce doğru giden bol öğretim malzemesi bulunmalıdır. Bilhassa başlangıçta her öğrenciye bir nüshası verilmek üzere bazı modellerden kâfi miktarda mevcut olmalıdır. Modeller güçlük sırasına göre numaralar taşımalıdır.

Öğrencilere, lüzumlu ölçü aletleri ile markacı aletleri temin edilmelidir.

Öğretim kollektif olacaktır. Resimlerin tashihleri model muvacehesinde yapılacaktır.

Teknik resimde ileri giden öğrencilere munzam iş vermekten çekinilmiyecektir.

Serbest elle çizilecek krokiler için her öğrencinin kare çizgili bir deftere, net resimler için de düz kâğıtlı bir teknik resim albümü bulunacaktır.

KONUNUN DAĞILIŞI:

Iki ders yılının ihtiva edeceği temrinler:

1 — Normalize edilmiş yazı ve çizgi temrinleri,

2 — Normalize edilmiş konvansiyonların düzlem şekillerin ölçülendirilmesine. Tatbiki,

3 — Basit cisim ve parçaların krokisinin çizilmesi yoluyle tamamen entuitif olarak (sezme yoluyle) izdüşüm prensiplerinin incelenmesi,

4 — Plânların okunması,

5 — Krokilerin temize çekilmesi yoluyle. eğri çizgiler vasıtasiyle birleştirmeler (raccordements) yapılmasını icabettirecek parçaların tersimi. (Güçlük sırasına göre),

6 — İzdüşüm düzlemlerine eğik olan doğru ve düzlemlerin dikgen izdüşümlerinin incelenmesi ve gerçek büyüklüklerin araştırılması.

7 — Vida, somun v. s. gibi tesbit işlerinde kullanılan makine elemanlarının gösterilme şekilleri,

8 — Çok raslanan eğrilerin çizimi: oval, sepet kulpu, spiral gibi çok merkezli eğriler ve elips gibi geometri eğrileri,

İzdüşüren düzlemler (plans projetants) tarafından kesilen cisimlerin kesitlerinin gerçek büyüklükleri ve açınımları:

Silindir ve koni (elliptik kesit),

9 — Basit birkaç kesişme (makine parçaları krokisi dolayısiyle) kesitler,

10 — Bir cisim veya parçanın dikgen izdüşümlerinden, onun paralel perspektif resminin çizilmesi.

METOD:

Perspektif, geometrik çizim, izdüşüm ve kroki bilgileri ayrı birer kur halinde verilmiyecektir.

Kroki, öğretim metodunun temelini teşkil edecektir. Bunun için krokinin bir modele istinat ettirilmesi, temsil ettiği cismin imali için gerekli olan bütün bilgileri ihtiva etmesi, fikrî bir muhakemenin mahsulü olması, dolayısiyle teknik resim öğretiminde bir rehber vazifesi görmesi gerektir. İzdüşüm, geometrik çizim ve perspektif bilgileri ancak krokinin birer icabı olarak ve sırası geldikçe verilecektir.

PRENSİPLER:

1 — Öğrenciyi mümkün olduğu kadar erken, bir model ile (her öğrenciye münferit bir model) karşı karşıya getirmelidir.

Normalize edilmiş çizgiler ve düzlem şekillerin ölçülendirilmesi hakkındaki ilk temrinlerden hemen sonra, doğruca basit hacımlara geçilmelidir. Bunların izdüşümleri üzerine, öğrenci, doğrulara ve düzlemlere ölçü koma hakkında daha evvel edindiği bilgileri ve geometride gördüğü çizimleri tatbik eder.

2 — Normalize edilmiş kaideler, sırası geldikçe öğretilmelidir. Fakat, ilk resimden itibaren, her resmin sanayide tatbik edilecekmiş gibi tam ve hakikî olmasına dikkat edilmelidir.

3 — Resimler için teknik bakımdan kolaydan güçe doğru bir sıra takibi kadar, öğretilmesi istenen geometri çizimleri sırasına da uyulmalıdır. Henüz öğrenilmemiş bir geometri mefhumu ile karşılaşılınca bu husus muşahhas olarak veya grafik yoluyle gösterilmelidir.

4 — Güçlük sırasına göre intihabedilen her model, bir «alâka merkezi» teşkil edecektir. Bu alâka merkezi şu faaliyetleri doğuracaktır:

a) Modelin (parçanın- analizi: tanıtımı, görevi, kullanıldığı yerdeki durumu, malzemesi, icabedince fabrikadaki imal şekli basit hacımlara tefriki (hacım ve ağırlık hesabı gerekince yapılır.- imalı için lüzumlu olan malzeme boyutlarının tâyini ve muhakeme yoluyle çizilecek görünüşlerin intihabı.

b) Krokinin çizilmesi, ölçü çizgilerinin çizilmesi,

c) Model üzerinde boyutların ölçülmesi-resim üzerine ölçülerin (kotların) konulması,

d) Temize çekilmeden önce, geometri çizimi için bilgi verilmesi gerekiyorsa, bunun muşahhas olarak gösterilmesi,

e) Temize çekilmesi (net resim) bu çizim'de kurşun kalemle yapılır. Eğer geometri bilgisi vermek icabetmiyorsa, bu iş ev ödevi olarak da verilmelidir.

Eğer, bir resim yeni bir geometri bilgisi kazandırmıyorsa, o resmin temize çekilmesinden vazgeçilebilir,

f) Hacım hesaplama temrini-ağırlık hesaplama. Bu temrin sınıfta veya evde veya fırsat düşünce aritmetik dersinde de yaptırılır. Birkaç basit parçanın mal olma fiatının hesaplanması (son sınıfta).

5 — Öğretmen, dersinde sık sık münakaşa imkânı hazırlamalı ve böylece, öğrenciyi muhakeme yoluyle görünüşleri kendine tâyin etme, parçanın, imalden sonra ne iş göreceğini öğrenmeye, parçaya verilen biçimin ve parça malzemesinin tâyininde ne gibi âmillerin rol oynadığını, parçanın imali safhalarını ve krokinin bu safhalara uygun olarak ne suretle ölçülendirilebileceğini araştırmaya sevketmelidir.

6 — İzdüşümlerin, kesişmelerin, açınımların incelenmesine ihtiyatla ve öğrenciler kroki çizmekte iyice ilerledikten sonra başlanmalı ve bu işlere lüzumundan fazla zaman ayırmamalıdır. Bunlar için sistematik kurs yapma cihetine gidilmemelidir.

7 — İzdüşümler, sezdirme yoluyle ilk kroki temrinlerinden itibaren verilmelidir. Böylece verilen bilgiler krokilere tatbik edildikçe, izdüşüm kaideleri bu tatbikattan istihraç edilecektir,

8 — Genel olarak ölçülü kroki öğretimi her sınıfta üç merhaleyi ihtiva eder.

1 — Modelin (parçasının) analizini yaptıktan sonra veya yapmakta olduğu sırada, öğretmen tahtaya krokiyi çizmeğe başlar. (Tanıtım, görev, malzeme, boyut, biçim. görünüşlerin tâyini, geometrik çizim, izdüşüm v. s. gibi),

2 — Öğretmen tahlili idare eder, her öğrenciye bir model verir ve bu esnada iki veya üç öğrenci krokiyi tahtaya çizer. Kritik ve tashih edilir. Temize çekilir,

3 — Öğrencilere aynı güçlükleri havi modeller dağıtılır. Her öğrenci, kendi başına kroki çizer. Temize çekmeden önce öğretmen krokiyi inceler, lüzum varsa geometri ve izdüşüm hakkında bilgi verir.

9 — PLÂN OKUMA:

Bu temrin değişik şekiller arzeder;

a) Verilmiş olan bir plândan, modelin serbest el ile perspektif resmini çizmek ve üzerine ölçülerini koymak,

b) Resim üzerinde intihap edilen bir elemanın parça üzerindeki yerini bulmak, bir elemanın diğer bir elemana nazaran uzaydaki mevkiini tâyin etmek,

c) İki görünüş verildiğine göre bir üçüncü görünüş çizmek,

d) Eksik olan ölçüleri tamamlamak,

e) Kesitler çizmek.

10 — Tahlili yapılacak modellerin intihabında, mahallî sanatları da göz önünde bulundurmak.

ÖĞRETİM MALZEMESİ:

Üç düzlemli tahta: Öğrencilerin kroki çizmesine mahsus kare çizgili bir tahta.

Tahta için çizim aletleri: T cetveli, taksimatlı cetvel, iletki, pergel, geometri çizimlerinin tam koleksiyonu (ağaçtan). Öğrenciler için kâfi miktarda ölçü aletleri, sürmeli kompas, iç ve dış çap kompası, cetvel, gönye, şapkalı gönye, mihengir v. s. Saç işlerine ait ve markacılık bakımından faydalı parçalar koleksiyonu. İki görünüşle ifade edilebilen ve eğriler ihtiva etmiyen bol miktarda model. (T. demir, çift T, kapak, menteşe, gönye, burç, kasnak, mil, torna puntosu v. s.)

2 veya 3 görünüşü ve kesitleri ve eğrilerle birleştirilmeleri icabettiren daha mühim parçalar. (Konsol, salmastra yatağı, eksantrik v. s.)

Silindir, koni, küre, ihtiva eden parçalar. Vida, somun, saplama gibi tesbit vasıtalarını ihtiva eden daha mufassal modeller (suport, yatak, gövde v. s.).

Boru ve kazan tesisatına ait parçalar.

PROGRAM
SINIF II.

1 — İLK ÇALIŞMALAR:

Normalize edilmiş yazılar, çizgiler ve ölçüler ilk dersten itibaren öğrencilerde, grafik işlerde esas olan itina, presizyon ve disiplin teessüsüne dikkat edilecektir.

a) Normalize edilmiş çizgi çeşitleri (1 yaprak),

b) Ölçü çizgileri, kolları, oklar (1 yaprak),

c) Yazı, harfler ve rakamlar. Biçim ve boyutları (2 yaprak),

d) Çokgenlerin çizimi ve ölçülendirme (dikeyler ve paraleller). Dikdörtgen(gönye ile, pergel ile) ve ölçülendirilmesi.

Kertikli, delikli dörtgenler (markacılık hakkında ilk fikir).

Diğer düzlem şekiller (düzgün olan ve olmıyan üçgen ve dörtgenler, çizim ve ölçülendirme, alanlarının hesabı).

Bileşik yüzeyler. Açıların ölçülendirilmesi.

II — SEZDİRME YOLUYLE İZDÜŞÜM VE ÖLÇÜLENDİRME.

Metod: Hacımdan düzlem şekillere:

a) Paralelyüzden — Dikdörtgene,

b) Küb — Kare,

c) Silindir — Daire,

d) Prizmalar — Çokgenler,

e) Piramit — Üçgen,
Kesik piramit — Yamuk,

f) Koni, kesik koni —

g) Küre —

Her hacım ve ondan doğan düzlem şeklin sezdirme yoluyle incelenmesi ve ölçülendirme. Bu temrinler için kullanılan aletler.

III — RESİM OKUMA TEMRİNLERİ:

a) Verilmiş basit atelye resimlerinin ifadelendirilmesi,

b) Bir resimdeki bir elemanın model üzerinde gösterilmesi.

c) Eksik ölçülerin tamamlanması.

IV — ÖLÇÜLÜ KROKİ VE BİRKAÇININ TEMİZE ÇEKİLMESİ:

1 — Saç işlerine ait basit krokiler,

2 — İki görünüşü icabettiren parçalar,

3 — Yandan görünüşü de icabettiren parçalar.

Geometri çizimleri, alan, hacım ve ağırlık hesabı.

SINIF III.

I — TEKRARLAMA TEMRİNLERİ:

a) Norm yazı, çizgi ve ölçüler,

b) Bazı basit modellerin krokisi.

II — PARALEL PERSPEKTİF:

a) Dik paralelyüz ihtiva eden parçaların serbest el ile perspektiflerinin çizilmesi ve ölçülendirilmesi. Ağaç işlerinde kullanılan birleştirmeler.

b) Küb ve dik prizma,

c) Piramit,

d) Bu parçanın krokisinden paralel perspektifini çıkarmak.

e) Bir parçanın perspektifinden teknik resmini çizmek.

III — ÜÇ GÖRÜNÜŞLÜ RESİMLER:

a) Paralel yüzün üç görünüşü. Yüzlerin, ayrıtların ve köşegenlerin izdüşümleri. Açının çizilmesi. Görünen, görünmiyen kısımlar. Yandan görünüşün faydası. Yandan görünüşü icabettiren ve paralel yüzden türeyen modellerin resimleri.

b) Silindir,

c) Piramit,

d) Koni.

IV — ÇOK RASLANAN EĞRİLERİN ÇİZİLMESİ:

V — TESBİT VASITALARI:

Vida, somun, cıvata, saplama. Boru dişleri.

VI — EĞRİLERLE BİRLEŞTİRME:

Teğetler, iç ve dış köşelerin yuvarlatılması. Eğrilerle birleştirmeyi icabettiren parçaların krokileri:

Geometri dersine paralel olarak bu birleştirmelerin incelenmesi. Krokilerin temize çekilmesi.

VII — SEZME YOLUYLE İZDÜŞÜM:

a) Yardımcı izdüşümü düzlemleri ve çizilmeleri,

b) Gerçek büyüklüklerin bulunması. Döndürme ve yatırma metodları. Bir çokyüzlünün açınımı,

c) Silindirin, koninin, pirizmanın düzlem kesitleri. Kesitlerin gerçek büyüklükleri, açınımları.

VIII — TEKNİK RESİMLERDE KESİTLER:

Kesitlerin çizilmesi.

Tam ve yarım kesitler, kısmî kesitler.

IX — DİŞLİ ÇARKLARIN RESİMLERDE GÖSTERİLME ŞEKİLLERİ (NORM).

X — AĞAÇ İŞLERİNDE KULLANILAN BİRLEŞTİRMELERİN DEVAMI

XI — PLÂN OKUMA:

a) İnşaat plânlarının okunması,

b) Makine resimlerinin okunması ve işleme işaretleri.

ATELYE ÇALIŞMALARI

GAYE:

Atelye çalışmalarının gayesi istikbalde yapacağı meslek öğrenimi için öğrencinin el terbiyesini sağlamak ve kabiliyetinin tezahürüne ve tekâmülüne yardım etmek üzere, ona çeşitli fırsatlar vermektir.

Bunun için, ihtisasa kaçan bir öğretim tatbik etmemek ve temrinleri tek bir meslekten almamak lâzımdır.

İhtisasa kaçmadan atelye çalışmalarını düzenlemek için, öğrenciyi mümkün olduğu kadar çok ve çeşitli maddelerle karşı karşıya getirmelidir. Öğrenciye maharet ve meleke kazandırmak için olduğu kadar, onu iş hayatiyle münasebete getirme bakımından da, atelye çalışmaları çeşitlendirilmelidir. İktidarının hudutlarını aşmamak şartiyle öğrenciyi çeşitli ve mutezait güçlüklerle karşılaştırmalı, atelye faaliyetinin tümünü kavramasına çalışılmalı; onda presizion sevgisinin doğmasına dikkat edilmeli, özel temayüllerinin inkişafına imkân verilmelidir. Bunun için görüşlerini ve alâkasını tahkik ve tetkik etmeli, öğrenciyi aksi yöne zorlamayıp, temayülüne göre hareket etmesinde serbest bırakarak kabiliyet ve istidatlarının tezahürünü kolaylaştırmalıdır.

ATELYE ÇALIŞMALARININ DÜZENLENMESİ:

Temrin olarak yaptırılacak işlerin sıralanmasında, kolaydan güçe doğru gidilmelidir. Karşılanılacak güçlükler dört bakımdan mütalâa edilmelidir:

1) Resim bakımından,
2) Teknik bakımından,
3) Malzeme bakımından,
4) Alet ve takımların kullanılması bakımından.

Bu işin yapılmasında iki safha vardır:

A — GRAFIK SAFHA:

Hiçbir iş, önceden resmi hazırlanmaksızın yapılamaz. Bu prensip ve hakikat okulda da aynen tatbik edilmelidir.

a) Resim işi yapan tarafından hazırlanır veya,

b) Başkası tarafından hazırlanmış resme göre iş yapılır.

Öğrenciler, bütün teknik icaplara uygun olarak önce bu safhalardan geçirilir.

B — TEKNİK SAFHA:

a) Önce, öğrencilere hep birlikle eğeleme, testereleme v. s. işleri yaptırmak suretiyle, el işlerinde mühim rol oynıyan ritm, tempo mefhumları incelettirilir. Bu sırada, öğrencinin, gerçek atelyelerde olanlara aykırı alışkanlıklar kazanmamasına dikkat edilir.

b) *Kollektif çalışma:*

Öğrenciler ekipler halinde gruplara ayrılır. Her ekip, incelediği, resmini çizdiği bir işi yapar. Öğretmen ekiplere nezaret eder.

c) *Umumî İşler:*

Daha karışık işlerde (möble, elektrik cihazı) işin plânı, malzemesinin tâyini bütün sınıfça etüd edilir. Maliyeti hesaplanır ve iş taksimi yapılır.

Montaj ve tecrübeye bütün sınıf iştirak eder.

IÇ DÜZEN:

Atelyede, bütün alet ve takımlar numaralandırılmıştır. Her öğrenci kendininkilerden sorumlu tutulur ve ders sonunda aletlerini yerli yerine koyar, tezgâhını tertipler.

Öğrenciler, sıra ile atelye nöbeti tutarlar. Bir hafta devam eden bu ödev esnasında nöbetci öğrenci her şeyi düzenli tutar. Dersten önce ve ders sonunda takımların ve ölçü aletlerinin dağıtılmasını ve muhafazasını sağlar ve böylece bunları daha iyi tanımayı, iyi durumda bulundurulmalarını temin etmeyi öğrenir.

İkinci sınıfta, basit işler üzerinde çalıştırılmak suretiyle öğrencilerin, çeşitli mesleklere ait elemanter aletleri metotlu bir şekilde kullanmaları sağlanacaktır. Bunun için de her temrinin başında, vaktin bir kısmı sistemli çalışmalara tahsis edilerek ağaç ve madenler üzerinde öğrencilerin tedricen basit işlemler yapmaları temin edilecektir. Bu hususta, öğretmenler Vekâletimizin «Erkek Teknik Öğretim Okulları öğretmen kılavuzları serisinde yayımladığı tesviyecilik öğretimi ile demircilik öğretimi adlı eserlerden geniş ölçüde faydalanmalıdırlar.

Yaptırılacak basit işler, güçlük sırasına göre iyi tertiplenmeli ve öğrenciyi ağaç, demir, tel, pirinç, cam, plâstik v. s... gibi çeşitli malzeme ile karşılaştırmalıdır.

İkinci sınıfın sonlarına doğru ve üçüncü sınıfın başından itibaren, öğrencileri ekipler halinde çalıştırma esası umumileşecek ve bu ekiplerin mütecanis olması temin edilerek en iyi öğrencilerin diğerleri üzerinde rekabet hissi uyandırmaları sağlanacaktır. Çabuk ilerleyen ve maharet kazanan ekiplere, kabiliyetlerine göre daha güç işler vermekten çekinilmiyecektir.

(Devamı gelecek sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 7/12/1953 tarihinde basılmıştır).